T087 TKL 5 (12) Luận Thập Trụ Tỳ Bà Sa Q9

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9

LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA
QUYEÅN 9
Phaåm 19: BOÁN PHAÙP

Nhö ñaõ noùi veà caùc nghieäp caûm ñöôïc ba möôi hai töôùng, Boà-taùt neân moät loøng tu taäp. Tu taäp nghieäp cuûa ba möôi hai töôùng nhö vaäy, phaûi laáy trí tueä laøm goác. Vì vaäy: Boán phaùp laøm giaûm suùt trí tueä, Boà taùt phaûi luoân luoân rôøi xa, Boán phaùp ñeå ñaït ñöôïc trí tueä, Neân thöôøng xuyeân tu taäp thöïc haønh. Coù boán phaùp luoân luoân laøm giaûm suùt trí tueä, Boà-taùt neân laùnh xa. Laïi coù boán phaùp ñaït ñöôïc trí tueä, phaûi luoân luoân tu taäp. Boán phaùp laøm maát trí tueä laø: 1. Khoâng cung kính ñoái vôùi phaùp vaø ngöôøi thuyeát phaùp. 2. Giaáu kín, keo kieät ñoái vôùi nhöõng phaùp troïng yeáu. 3. Gaây trôû ngaïi cho ngöôøi thích giaùo phaùp, phaù hoaïi taâm laéng nghe cuûa hoï. 4. OÂm loøng kieâu ngaïo töï cao, khinh ngöôøi. Boán phaùp coù ñöôïc trí tueä laø: 1. Cung kính ñoái vôùi phaùp vaø ngöôøi thuyeát phaùp. 2. Nhö phaùp ñaõ nghe vaø ñaõ ñoïc tuïng maø giaûng giaûi cho moïi ngöôøi, taâm mình thanh tònh khoâng mong caàu lôïi döôõng. 3. Bieát roõ laø töø ña vaên maø coù ñöôïc trí tueä, cho neân chòu khoù caàu hoïc khoâng ngöøng, nhö cöùu löûa chaùy treân ñaàu. 4. Nhö phaùp ñaõ nghe maø thoï trì khoâng queân, coi troïng thöïc haønh ñuùng nhö phaùp chöù khoâng coi troïng lôøi noùi. Ñaây laø boán phaùp, neáu ngöôøi naøo khoâng laøm hoûng caùc thieän caên, thì ngöôøi naøy coù naêng löïc rôøi boû boán phaùp laøm maát trí tueä, coù naêng löïc

thöïc haønh boán phaùp ñaït ñöôïc trí tueä. Vì vaäy cho neân Boà taùt luoân mong caàu trí tueä ñöôïc taêng theâm. Nhö keä noùi: Boán phaùp aên moøn daàn thieän caên, Boà taùt phaûi luoân luoân rôøi xa, Boán phaùp nuoâi lôùn theâm thieän caên, Boà taùt luoân tu taäp thöïc haønh. Theá naøo laø boán phaùp aên moøn daàn caên thieän? 1. OÂm loøng kieâu maïn, tham caàu chuyeän theá gian, 2. Ñaém theo lôïi

döôõng, lui tôùi caùc nhaø thí chuû. 3. Khôûi taâm oaùn gheùt, ganh tî maø baøi baùng caùc vò Boà taùt. 4. Khoâng nghe kinh, hoaëc nghe maø khoâng tin nhaän. Theá naøo laø boán phaùp nuoâi lôùn theâm thieän caên? 1. Nhöõng kinh naøo chöa nghe thì mong nghe khoâng chaùn, ñoù goïi laø saùu phaùp Ba-la-maät vaø Boà taùt taïng. 2. Tröø boû taâm lyù kieâu maïn ñoái vôùi chuùng sinh, khieâm toán ñeán möùc thaáp nhaát. 3. Ñuùng nhö phaùp coù ñöôïc tieàn baïc, chæ mong vöøa ñuû maø thoâi, rôøi xa nhöõng vieäc laøm taø vaïy, thích thöïc haønh coâng haïnh cuûa boán baäc Thaùnh. 4. Ñoái vôùi loãi laàm cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc laø thaät hay khoâng thaät cuõng khoâng coù yù nieäm chaâm choïc cheâ bai, khoâng tìm khuyeán ñieåm cuûa ngöôøi khaùc. Neáu ôû trong phaùp coù ñieàu gì khoâng hieåu, thì taâm khoâng traùi ngöôïc maø laáy Phaät ñeå chöùng minh, Phaät laø baäc Nhaát thieát trí, giaùo phaùp Ngaøi thuyeát ra voâ löôïng, tuøy theo söï thích hôïp maø thuyeát giaûng, khoâng phaûi laø mình maø bieát ñöôïc. Boán phaùp taêng theâm thieän caên nhö vaäy, khoâng phaûi laø ngöôøi dua nònh quanh co maø coù theå thaønh töïu. Vì vaäy: Boà taùt phaûi luoân luoân rôøi xa, Boán phaùp dua nònh quanh co naøy, Neân thöôøng xuyeân tu taäp thöïc haønh, Boán phaùp theo taâm tö ngay thaúng. Boà-taùt taïi gia hay xuaát gia caàn phaûi lìa xa boán phaùp quanh co dua nònh nhö caây cong trong röøng raäm khoù coù theå keùo noù ra ñöôïc, nhö theá gian naøy coù ñeä töû Phaät, duø ñaõ böôùc vaøo phaùp Phaät nhöng khoâng coù naêng löïc thoaùt ra röøng saâu muø mòt cuûa sinh töû. Nhöõng gì laø boán phaùp dua nònh quanh co? ñoù laø: 1. Ñoái vôùi Phaät phaùp oâm loøng nghi ngôø khoâng tin, khoâng coù taâm quyeát ñònh. 2. Kieâu maïn, saân haän ñoái vôùi chuùng sinh.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 250

3. Taâm sinh tham lam ganh tî ñoái vôùi lôïi ích cuûa ngöôøi khaùc. 4. Huûy baùng Boà taùt, tieáng xaáu lan truyeàn khaép nôi. Nhöõng gì laø boán töôùng cuûa taâm ngay thaúng? Ñoù laø: 1. Coù loãi laàm thì laäp töùc phaùt loä khoâng heà che giaáu, hoái haän tröø boû loãi laàm, thöïc haønh ñuùng phaùp khoâng aân haän. 2. Neáu vì noùi thaät maø maát ñi ñòa vò vua chuùa vaø caùc loaïi tieàn baïc chaâu baùu, haõy coøn khoâng noùi doái, mieäng chöa heà noùi lôøi khinh khi ngöôøi khaùc. 3. Neáu bò ngöôøi maéng nhieác hung aùc thoâ baïo, khinh mieät cheâ bai phæ baùng giam caàm ñoøn roi ñaùnh ñaäp vaø vu cho nhieàu toäi loãi, thì chæ traùch mình tröôùc heát chöù khoâng phaûi loãi laàm cuûa ngöôøi khaùc, tin quaû baùo cuûa nghieäp maø taâm khoâng oaùn haän gì. 4. An truù trong coâng ñöùc cuûa nieàm tin, phaùp vi dieäu cuûa Chö Phaät raát khoù tin nhaän, nhöng taâm thanh tònh cho neân ñeàu coù theå tin nhaän. Boà taùt ba loaïi vì laøm theo boán phaùp dua nònh quanh co. Boà taùt ñieàu hoøa coù boán haïnh ngay thaúng. Vì vaäy Boà taùt khoâng neân laøm theo töôùng dua nònh quanh co, maø caàn phaûi thöïc haønh theo taâm ngay thaúng. Nhö noùi: Caàn phaûi rôøi xa boán loaïi phaùp, Laøm cho Boà taùt phaûi baïi hoaïi, Neân tu taäp thöïc haønh boán phaùp, Laøm cho Boà taùt ñöôïc ñieàu hoøa. Theá naøo goïi laø boán phaùp laøm cho Boà taùt baïi hoaïi? Ñoù laø: 1. Nghe nhieàu maø bôõn côït, khoâng thöïc haønh theo chaùnh phaùp, 2. Ñoái vôùi söï giaùo hoùa maø sinh ra hyù luaän, khoâng cung kính thuaän theo lôøi daïy cuûa Hoøa thöôïng A-xaø-leâ. 3. Khoâng

coù naêng löïc tieâu hoùa söï tín thí cuûa ngöôøi, huûy hoaïi söï giöõ gìn thanh tònh maø nhaän cuùng döôøng. 4. Khoâng cung kính nhu hoøa toát laønh ñoái vôùi Boà taùt, taâm chöùa ñaày kieâu maïn. Theá naøo goïi laø boán phaùp laøm cho Boà taùt ñieàu hoøa? Ñoù laø: 1. Thöôøng thích nghe phaùp chöa ñöôïc nghe, nghe roài luoân luoân thöïc haønh ñuùng nhö phaùp ñaõ noùi, döïa vaøo phaùp-döïa vaøo nghóa-döïa vaøo ñuùng nhö thuyeát maø thöïc haønh. 2. Tuøy thuaän vôùi nghóa lyù, khoâng meâ hoaëc bôûi ngoân töø, ñieàu hoøa deã caûm hoùa, ôû trong söï haàu haï thaày coù duïng yù thöïc haønh cuùng döôøng. 3. Khoâng laøm maát giôùi-ñònh, soáng cuoäc ñôøi thanh tònh. 4. Ñoái vôùi caùc vò Boà taùt ñieàu hoøa sinh taâm cung kính, tuøy thuaän vôùi

tình caûm saâu naëng, phaù boû taâm kieâu maïn, caàu ñöôïc coâng ñöùc nhö hoï. Laïi nöõa, Boà taùt coù boán loaïi sai laàm, thöôøng ôû trong naøy tìm toøi khuyeát ñieåm cuûa Boà taùt, ñoù goïi laø Boà taùt baïi hoaïi. Neáu luoân luoân gaàn guõi vôùi boán loaïi thieän ñaïo, thì goïi laø Boà taùt ñieàu hoøa. Nhö keä noùi: Boà taùt luoân luoân neân rôøi xa, Boán loaïi sai laàm cuûa Boà taùt, Boà taùt neân thöïc haønh tu taäp, Boán loaïi thieän ñaïo cuûa Boà taùt. Theá naøo laø boán loaïi sai laàm cuûa Boà taùt? Ñoù laø: 1. Ñoái vôùi chuùng sinh khoâng coù naêng löïc tieáp nhaän maø noùi veà phaùp raát saâu xa, ñoù goïi laø sai laàm. 2. Ngöôøi thích phaùp Ñaïi thöøa saâu xa, laïi noùi phaùp Tieåu thöøa cho hoï, ñoù goïi laø sai laàm. 3. Ñoái vôùi ngöôøi haønh ñaïo chaân chaùnh, coù thieän taâm trì giôùi, maø khinh maïn baát kính vôùi hoï, ñoù goïi laø sai laàm. 4. Ñoái vôùi ngöôøi chöa thaønh töïu, chöa coù theå tin maø laïi ñaët nieàm tin vaøo hoï, gaàn guõi vôùi ngöôøi phaù giôùi teä haïi ñeå laøm nôi thaân thieän, ñoù goïi laø sai laàm. Theá naøo laø boán loaïi thieän ñaïo cuûa Boà taùt? Ñoù laø: 1. Thöïc haønh taâm bình ñaúng ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. 2. Duøng thieän phaùp giaùo hoùa taát caû chuùng sinh. 3. Bình ñaúng thuyeát phaùp cho taát caû chuùng sinh. 4. Neáu chaùnh haïnh thöïc haønh ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. Neáu thöôøng thöïc haønh boán loaïi sai laàm cuûa Boà taùt, khoâng thích tö duy veà caùc phaùp, khoâng chòu khoù tu taäp thöïc haønh phaùp thieän, thì ñoù laø Boà taùt chæ coù hình töôùng maø thoâi. Vì vaäy? Trong caùc phaùp cuûa haønh Boà taùt, Coù boán loaïi Boà taùt hình töôùng, Ñöùc Phaät noùi roõ phaùp nhö vaäy, Taát caû luoân luoân neân rôøi xa. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø: 1. Tham lam chuù troïng lôïi döôõng, khoâng coi troïng giaùo phaùp. 2. Chæ vì danh tieáng chöù khoâng caàu coâng ñöùc. 3. Mong caàu vui thuù rieâng mình, khoâng nghó ñeán chuùng sinh. 4. Ham vui vôùi quyeán thuoäc, khoâng thích rôøi xa. Ñaây laø boán loaïi Boà taùt hình töôùng. Hoûi: Phaùp cuûa Boà taùt hình töôùng laøm theá naøo coù theå rôøi boû? Ñaùp: Neáu Boà taùt thuaän theo tu taäp thöïc haønh coâng ñöùc ñaàu tieân cuûa

haïnh Boà taùt, vaäy laø coù theå rôøi xa phaùp cuûa Boà taùt hình töôùng. Vì vaäy Boà taùt, neáu muoán rôøi xa phaùp cuûa Boà taùt hình töôùng, thì nhö keä: Ñaàu tieân thöïc haønh boán coâng ñöùc Chòu khoù tinh tieán khieán ñöôïc sinh, Sinh roài

laøm cho ñöôïc taêng tröôûng, Taêng tröôûng roài caàn phaûi giöõ gìn. Nhöõng gì laø boán coâng ñöùc? Ñoù laø: 1. Tin hieåu veà phaùp khoâng cuõng tin quaû baùo cuûa nghieäp. 2. Vui vôùi phaùp voâ ngaõ, maø sinh taâm Ñaïi Bi ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. 3. Taâm an truù Nieát baøn maø coâng haïnh ôû trong sinh töû. 4. Boá thí vì muoán thaønh töïu chuùng sinh, chöù khoâng caàu quaû baùo. Neáu ngöôøi naøo muoán phaùt sinh boán coâng ñöùc thöïc haønh ñaàu tieân cuûa Boà taùt, laøm cho ñöôïc taêng tröôûng vaø giöõ gìn toát ñeïp, thì neân gaàn guõi caùc baäc thieän tri thöùc. Nhö keä noùi: Boà taùt luoân luoân neân gaàn guõi, Boán baäc thieän tri thöùc lôïi ích, Cuõng luoân luoân caàn phaûi rôøi xa, Boán loaïi aùc tri thöùc laøm haïi. Boà taùt yeâu thích quyù troïng ñoái vôùi ñaïo Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì caàn phaûi gaàn guõi cung kính cuùng döôøng boán baäc thieän tri thöùc, neân heát söùc rôøi xa boán loaïi aùc tri thöùc. Nhö theá naøo laø boán baäc thieän tri thöùc? Ñoù laø: 1. Ñoái vôùi ngöôøi ñeán caàu xin, sinh yù töôûng coi nhö baïn hieàn, bôûi vì coù theå giuùp cho mình thaønh töïu ñaïo quaû voâ thöôïng. 2. Ñoái vôùi ngöôøi thuyeát phaùp, sinh yù töôûng coi nhö thieän tri thöùc, bôûi vì luoân luoân giuùp cho mình thaønh töïu trí tueä ña vaên. 3. Ca ngôïi ngöôøi xuaát gia, sinh yù töôûng coi nhö thieän tri thöùc, bôûi vì luoân luoân giuùp cho mình thaønh töïu taát caû thieän caên. 4. Ñoái vôùi Chö Phaät Theá toân, sinh yù töôûng nhö baäc thieän tri thöùc, bôûi vì coù naêng löïc giuùp cho mình thaønh töïu taát caû Phaät phaùp. Nhö theá naøo laø boán loaïi aùc tri thöùc? Ñoù laø: 1. Taâm mong caàu Bích-chi-Phaät thöøa, vui vôùi ham muoán ít-söï nghieäp ít. 2. Tyø-kheo caàu mong Thanh vaên thöøa, vui vôùi haïnh toïa thieàn. 3. Ngöôøi thích hoïc theo kinh ñieån Loä-giaø-da cuûa ngoaïi ñaïo, trau chuoát vaên chöông keä tuïng kheùo leùo, chuù troïng veà khaû naêng hoûi ñaùp tranh luaän.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 253

4. Ngöôøi döïa vaøo söï gaàn guõi, coù ñöôïc lôïi ích theá gian chöù khoâng coù ñöôïc lôïi ích cuûa giaùo phaùp. Vì vaäy Boà taùt neân gaàn guõi boán baäc thieän tri thöùc, rôøi xa boán loaïi aùc tri thöùc. Neáu Boà taùt luoân luoân rôøi xa boán loaïi aùc tri thöùc, gaàn guõi boán baäc thieän tri thöùc thì coù ñöôïc boán kho taïng roäng lôùn, vöôït qua taát caû moïi ma söï, coù naêng löïc phaùp sinh voâ löôïng phöôùc ñöùc, cuoái cuøng coù naêng löïc thaâu nhieáp giöõ laáy taát caû caùc phaùp thieän. Hoûi: Nhö theá naøo laø taïng phaùp roäng lôùn cuûa Boà taùt? Nhö theá naøo laø coù naêng löïc vöôït qua taát caû caùc ma söï? Nhö theá naøo laø coù naêng löïc phaùt sinh voâ löôïng phöôùc ñöùc? Nhö theá naøo laø coù naêng löïc thaâu nhieáp giöõ laáy moïi phaùp thieän? Ñaùp: Caùc Boà taùt coù boán kho taïng, Goàm ñuû phaùp vi dieäu roäng lôùn, Boán phaùp thaâu nhieáp caùc phaùp thieän, Laáy taâm Boà ñeà laøm ñaàu tieân. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø: 1. Ñöôïc gaëp Phaät. 2. Ñöôïc nghe saùu phaùp Ba-la-maät. 3. Ñoái vôùi ngöôøi thuyeát phaùp, taâm khoâng oaùn giaän-khoâng laøm gì trôû ngaïi. 4. Duøng taâm khoâng buoâng lung thích ôû nôi vaéng laëng. Ñoù laø boán kho taïng to lôùn. Coù naêng löïc vöôït qua taát caû caùc ma, coù boán phaùp. Boán phaùp nhö theá naøo? Ñoù laø: 1. Khoâng buoâng boû taâm Boà ñeà. 2. Taâm khoâng saân haän, khoâng gaây trôû ngaïi ñoái vôùi heát thaûy

chuùng sinh. 3. Nhaän bieát taát caû caùc kieán chaáp. 4. Taâm khoâng kieâu ngaïo ñoái vôùi caùc Boà taùt. Phaùp ñaït ñöôïc voâ löôïng phöôùc ñöùc, laïi coù boán phaùp. Nhöõng gì laø boán phaùp? Ñoù laø: 1. Khoâng heà mong caàu gì ñoái vôùi phaùp thí. 2. Sinh loøng Ñaïi Bi ñoái vôùi ngöôøi phaù giôùi laøm ñieàu xaáu xa. 3. Phaùt taâm Boà ñeà voâ thöôïng trong luùc giaùo hoùa chuùng sinh. 4. Thöïc haønh nhaãn nhuïc ñoái vôùi chuùng sinh thaáp keùm. Thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp thieän, coù boán phaùp. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø:

1. Thöôøng thöïc haønh ôû nôi vaéng laëng, khoâng hieän baøy nhöõng ñieàu laï luøng kyø dò. 2. Thöïc haønh boán nhieáp phaùp khoâng mong traû ôn. 3. Hoä trì chaùnh phaùp khoâng tieác thaân maïng. 4. Khi gieo troàng moïi caên thieän thì laáy taâm Boà ñeà laøm ñaàu tieân. Moãi moät loaïi boán phaùp naøy ñeàu caàn phaûi giaûi thích roäng ra, ñoái vôùi vaên vöøa nhieàu vöøa roái cho neân khoâng noùi roäng ra. Nay nhö Phaät ñaõ noùi, duøng keä giaûi thích sô löôïc. Neáu Boà taùt muoán ñaït ñöôïc kho taïng cuûa caùc Boà taùt, muoán vöôït qua taát caû caùc ma söï, muoán thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp thieän, thì ñeàu neân xa lìa: Hai heä thuoäc khoâng-hai troùi buoäc, Hai chöôùng ngaïi-hai phaùp caáu tröôïc, Hai veát lôû vaø hai hoá saâu, Hai phaùp buøng chaùy-hai caên beänh. Neáu Boà taùt muoán coù ñöôïc nhöõng kho taïng coâng ñöùc cuûa caùc Boà taùt thì caàn phaûi rôøi xa caùc loaïi hai phaùp naøy. Nhö theá naøo laø hai phaùp heä thuoäc vaøo khoâng? ñoù laø: 1. Tham ñaém thuaän theo caùc kinh Loâ-giaù-da. 2. Duøng y baùt laøm vaät trang ñieåm ñeïp ñeõ. Hai phaùp troùi buoäc laø: 1. Troùi buoäc vì chaáp vaøo caùc kieán. 2. Troùi buoäc vì tham caàu danh lôïi. Hai phaùp chöôùng ngaïi laø: 1. Gaàn guõi vôùi haøng baïch y. 2. Laùnh xa ngöôøi löông thieän. Hai phaùp caáu tröôïc laø: 1. Chaáp nhaän chuoác laáy caùc phieàn naõo. 2. Thích quen bieát vôùi caùc ñaøn vieät. Hai phaùp lôû loeùt laø: 1. Tìm toøi loãi laàm cuûa ngöôøi khaùc. 2. Töï che giaáu loãi laàm cuûa mình. Hai phaùp haàm hoá laø: 1. Huûy hoaïi chaùnh phaùp. 2. Phaù giôùi maø thoï nhaän cuùng döôøng. Hai phaùp buøng chaùy laø: 1. Duøng taâm ueá tröôïc maø khoaùc ca sa. 2. Nhaän söï cung caáp cuûa ngöôøi trì giôùi. Ngöôøi xuaát gia coù hai caên beänh khoù chöõa trò, ñoù laø:

1. Haïng ngöôøi taêng thöôïng maïn töï cho raèng mình coù naêng löïc laøm cho taâm phaûi thuaän phuïc. 2. Ngöôøi caàu phaùp Ñaïi thöøa maø ngaên caûn laøm hoûng yù nguyeän cuûa hoï. Neáu Boà taùt xa rôøi nhöõng phaùp nhö vaäy, laïi coù phaùp nhanh choùng ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì coù theå nhanh choùng ñaït ñöôïc. Laïi ñöôïc Chö Phaät, Bích-chi-Phaät vaø A-la-haùn cuøng khen ngôïi. Hoûi: Nhöõng phaùp naøo laø phaùp nhanh choùng ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc? Nhö theá naøo laø ñöôïc Chö Phaät, Bích-chi-Phaät vaø A-la-haùn cuøng khen ngôïi? Ñaùp: Luoân luoân haønh theo töôùng boán Ñeá, Choùng ñaït ñöôïc quaû Phaät Boà ñeà, Vaø ngöôøi thöïc haønh ñuùng boán phaùp, Thaùnh nhaân ba Thöøa cuøng ngôïi khen. Nhö theá naøo laø töôùng boán

ñeá? Ñoù laø: 1. Mong caàu taát caû caùc phaùp thieän cho neân chòu khoù thöïc haønh tinh tieán. 2. Neáu ñöôïc nghe-ñoïc tuïng kinh phaùp thì thöïc haønh ñuùng nhö phaùp ñaõ noùi. 3. Chaùn ngaùn rôøi xa ba coõi gioáng nhö nôi gieát cheát con ngöôøi, thöôøng caàu ñöôïc ra khoûi nôi aáy. 4. Laøm lôïi ích an laïc cho taát caû chuùng sinh, voán laø töï lôïi ích cho taâm mình. Ñeá coù nghóa laø chaân thaät khoâng doái, ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cho neân goïi laø khoâng hö giaû. Laïi coù boán phaùp, ñöôïc Thaùnh nhaân ba thöøa ngôïi khen. Nhöõng gì laø boán phaùp? Ñoù laø: 1. Thaäm chí maát maïng cuõng khoâng laøm ñieàu aùc. 2. Thöôøng thöïc haønh phaùp thí. 3. Thoï phaùp luoân luoân nhaát taâm tieáp nhaän. 4. Neáu sinh taâm nhieãm oâ, thì laäp töùc coù theå quaùn saùt ñuùng ñaén nhaân duyeân nhieãm oâ laøm cho taâm nhieãm oâ phaùt khôûi. Caên nhieãm oâ naøy vì sao goïi laø nhieãm oâ? Ñieàu gì laø nhieãm oâ? Ñoái vôùi ñieàu gì maø phaùt khôûi? Töø ñaâu sinh ra nhieãm oâ naøy? Nhôù nghó ñuùng ñaén nhö vaäy, bieát laø hö voïng khoâng chaân thaät, khoâng toàn taïi. Quyeát ñònh tin hieåu caùc phaùp voán laø khoâng, phaùp khoâng heà voán coù. Quaùn saùt ñuùng ñaén veà nhaân duyeân cuûa

nhieãm oâ nhö vaäy, cho neân khoâng khôûi leân caùc aùc nghieäp. Taát caû caùc phieàn naõo khaùc cuõng quaùn saùt nhö vaäy. Boà taùt ñöôïc baäc Ñaïi nhaân khen ngôïi nhö vaäy, voán laø luoân xa rôøi caùc phieàn naõo aùc nghieäp, thì taâm ñöôïc ñaày ñuû. Taâm xaû thì nhö noùi: Ñaày ñuû ñoái vôùi taâm buoâng xaû, Caàu lôïi theá gian-xuaát theá gian, Luùc caàu mong nhöõng lôïi ích naøy, Taâm khoâng coøn chaùn naûn meät moûi. Boà taùt naøy coù ñaày ñuû phaùp xaû, mong muoán thöïc haønh phaùp thí, thöïc haønh taøi thí laøm lôïi ích cho chuùng sinh. Neáu caàu mong nhöõng lôïi ích theá gian vaø xuaát theá giann, luùc chöa ñaït ñöôïc thì taâm khoâng coù gì meät moûi buoâng lôi. Lôïi ích theá gian, laø daãn daøng hieåu roõ caùc loaïi kinh saùch-kyõ naêng tinh xaûo-thuoác thang chöõa trò-phöông phaùp kheùo leùo cuûa theá gian. Lôïi ích xuaát theá gian, laø noùi veà caùc phaùp caên-löïc-giaùc-ñaïo-ñaïo voâ laäu. Nhö noùi: Mong caàu hai lôïi ích nhö vaäy, Taâm khoâng coøn meät moûi buoâng lôi, Bôûi vì khoâng meät moûi buoâng lôi, Luoân ñaït ñöôïc caùc phaùp saâu xa. Nhôø vaøo söï tìm caàu kinh saùch, Maø coù theå ñaït ñöôïc trí tueä, Hieåu bieát ñaày ñuû veà theá gian, Phaùp baäc nhaát khoâng gì saùnh ñöôïc. Khoâng meät moûi buoâng lôi, meät moûi buoâng lôi goïi laø chaùn naûn caêm gheùt, ñieàu hoïc hoûi neáu khoâng coù gì chaùn naûn gheùt boû thì taâm khoâng coù gì meät moõi buoâng lôi. Neáu khoâng coù gì meät moûi buoâng lôi, thì caàu tìm hoïc hoûi caùc loaïi kinh saùch veà kyõ ngheä-thuoác thang chöõa trò-kyõ thuaät tinh xaûo-leã nghi pheùp taéc, ñeàu khoâng coù gì meät moûi. Vì khoâng coù gì meät moûi, cho neân ñaït ñöôïc trí tueä, bieát saâu xa ñaày ñuû veà caùc phaùp thích hôïp vôùi theá gian. Phaùp theá gian laø nhöõng phaùp thích hôïp vôùi töøng ñòa phöông, töøng phong tuïc thuaän theo taâm theá gian, phaùp söûa trò theá gian cuõng ñeàu coù theå bieát ñöôïc. Vì vaäy coù naêng löïc bieát ñöôïc chuùng sinh töø baäc thöôïng-trung cho ñeán baäc haï, thuaän theo ñieàu kieän thích hôïp maø daãn daét cho hoï, kheùo leùo giaûi thích moïi vieäc theá gian laøm cho hoï sinh taâm taøm quyù saâu saéc. Thuaän theo ñieàu kieän

thích hôïp maø daãn daét, laø ñoái vôùi ngöôøi baäc thöôïng-trung-haï ñeàu coù nhöõng söï thích hôïp theo töøng baäc. Taøm quyù thì töï xaáu hoå vôùi ñieàu ñaõ laøm, goïi laø taøm; döïa vaøo ngöôøi khaùc maø sinh loøng xaáu hoå, goïi laø quyù. Coù ngöôøi vì mình töï laøm maø xaáu

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 257

hoå, thaáy ngöôøi khaùc laøm maø theïn. Trong phaùp theá gian thì laáy söï xaáu hoå laøm coâng duïng tröôùc heát. Nhö kinh noùi: Hai phaùp thanh tònh trong saùng hoä trì theá gian, ñoù goïi laø taøm vaø quyù. Nhö keä noùi: Tuøy luùc ngöôøi sinh loøng hoå theïn, Bieát phaùp-bieát roõ toäi vaø phöôùc, Khoâng hoå theïn laùnh xa ngöôøi toát, Khoâng ñieàu aùc naøo maø khoâng laøm. Hoûi: Taïi sao aân caàn daïy cho Boà taùt kheùo bieát caùch thích nghi vôùi theá gian? Ñaùp: Neáu Boà taùt bieát roõ phaùp theá gian, thì ñoái vôùi chuùng sinh deã daøng vui veû haøi hoøa vôùi nhau, daãn daét caûm hoùa taâm tö khieán cho hoï truù trong phaùp Ñaïi thöøa. Neáu khoâng bieát phaùp theá gian, thì ngay caû moät ngöôøi cuõng khoâng theå naøo giaùo hoùa ñöôïc. Vì vaäy phaùp theá gian, chính laø con ñöôøng phöông tieän ñeå giaùo hoùa chuùng sinh. Boà taùt bieát phaùp theá gian nhö vaäy, thì taâm ñaày ñuû taøm quyù. Nhö noùi: Ngöôøi laøm aùc maø coøn cuùng döôøng, Huoáng gì ngöôøi laøm lôïi cho mình, Coù taâm hoå theïn coù cung kính, Khoâng khinh cheâ nhaïo baùng ngöôøi thieän. Boà taùt naøy voán coù taâm hoå theïn, ñoái vôùi nhöõng ngöôøi aùc haõy coøn coù theå cung kính cuùng döôøng ñoùn ñöa thaêm hoûi, huoáng gì möôøi thieän coù coâng ñöùc luoân luoân laøm lôïi ích cho mình? Bôûi vì coù taâm hoå theïn vaø taâm cung kính, cho neân ñoái vôùi nhöõng ngöôøi hieàn thieän ít hieåu bieát maø khoâng sinh loøng khinh maïn, daáy leân yù nghó nhö vaäy. Ngöôøi coù coâng ñöùc töï aån mình giöõa cuoäc ñôøi, nhö tro phuû ngoïn löûa, phaùp theá gian thoâ laäu caïn côït khoâng neân khinh thöôøng, neáu mình vì moät nhaân duyeân nhoû maø khinh reû hoï, thì seõ mang laáy toäi loãi. Laïi nöõa: Taát caû vieäc gì mình ñaõ laøm, Tuy khoù nhöng coù theå laøm ñöôïc, Thì ôû giöõa theá gian laãn loän, Cuõng chính laø ngöôøi khoâng lui suït. Taát caû nhöõng coâng vieäc maø Boà taùt naøy ñaõ laøm, hoaëc xaây döïng chuøa thaùp, hoaëc toå chöùc phaùp hoäi to lôùn, hoaëc cöùu giuùp toäi nhaân... Taát caû caùc vieäc khoù khaên nhö vaäy trong theá gian maø taâm khoâng lui suït boû dôû vieäc laøm chöa thaønh töïu thì caàn phaûi duøng caùc loaïi phöông tieän, duøng söùc maïnh cuûa thaân mieäng vaø taâm khieán cho ñöôïc thaønh töïu. Nhö vaäy khoâng nhöõng ñoái vôùi Phaät phaùp coù söùc maïnh khoâng thoái chuyeån maø trong coâng vieäc theá gian cuõng coù söùc maïnh khoâng thoái chuyeån.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 258

Hoûi: Vì nhaân duyeân gì maø coù theå thaønh töïu ñieàu naøy? Ñaùp: Ngöôøi coù söùc maïnh nhaãn naïi, chòu ñöïng ñöôïc moïi gian lao thì coù naêng löïc ñaït ñöôïc keát quaû. Nhö noùi: Coù söùc maïnh chòu ñöïng to lôùn, Doác heát loøng cuùng döôøng Chö Phaät, Thuaän theo lôøi giaùo hoùa cuûa Phaät, Taát caû ñeàu coù theå thoï trì. Boà taùt coù ñöôïc söùc maïnh chòu ñöïng, duøng söùc maïnh naøy cuùng döôøng cung kính ñoái vôùi Chö Phaät, tuøy ñieàu kieän thích hôïp maø cung phuïng

caùc thöùc aên uoáng-y phuïc... Ñoái vôùi söï giaùo hoùa cuûa Phaät, hoaëc trì giôùi thieàn ñònh, hoaëc haøng phuïc taâm yù, hoaëc chaân thaät quaùn xeùt caùc phaùp, ôû trong nhöõng vieäc naøy duøng söùc maïnh coù theå ñaûm nhaän, nhö ngöôøi coù ñöôïc dao saéc thì thích hôïp ñeå söû duïng trong vieäc coù ích chö khoâng söû duïng ôû trong vieäc khoâng coù ích lôïi gì. Nhö noùi: Nhôø vaøo Tín-Töø Bi vaø Xaû, Coù theå tieáp nhaän khoâng meät moûi, Laïi coù naêng löïc bieát nghóa lyù, Daãn daét cho taâm yù chuùng sinh. Hoå theïn coù söùc maïnh chòu ñöïng, Doác heát loøng cuùng döôøng Chö Phaät, Truù trong giaùo phaùp Phaät ñaõ thuyeát, Thöïc haønh ñuùng ñaén möôøi phaùp naøy, Luoân luoân thanh tònh söûa Sô ñòa, Ñoù chính laø haønh ñaïo Boà taùt. Neáu Boà taùt laáy Tín ñeå laøm ñaàu, veà sau truù trong giaùo phaùp cuûa Phaät, thì coù theå thanh tònh maø söûa trò Sô ñòa. Trong möôøi phaùp naøy laáy Tín laøm ñaàu tieân. Tín nghóa laø ôû trong phaùp nhaân duyeân cuûa Chö Phaät thì taâm coù ñöôïc quyeát ñònh, laïi theâm nieàm vui thích toát ñeïp. Taïi vì sao? Bôûi vì Boà taùt naøy vôùi taâm taùnh thanh tònh cho neân coù ñöôïc Tín löïc saâu xa, coù tín löïc cho neân ôû giöõa chuùng sinh maø sinh taâm Bi, daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Phaùp cuûa taát caû Chö Phaät laáy Ñaïi Bi laøm goác, nay mình nhaát taâm öa thích ñoái vôùi Phaät phaùp, vì vaäy ôû giöõa caùc chuùng sinh neân phaùt sinh taâm Bi. Taâm Bi naøy daàn taêng leân thì trôû thaønh Ñaïi Bi, coù ñöôïc Ñaïi Bi cho neân ôû giöõa caùc chuùng sinh thì phaùt sinh taâm Töø, daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Mình neân tuøy söùc laøm lôïi ích cho chuùng sinh. Bôûi vì thaønh töïu taâm Bi chaân thaät maø thöïc haønh taâm Töø. Luùc laøm lôïi ích cho chuùng sinh thì luoân luoân thöïc haønh taâm xaû, taát caû trong ngoaøi ñeàu coù theå boá thí. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Nhö vaät naøy cuûa mình. Vì muoán laøm lôïi

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 259

ích an laïc cho chuùng sinh maø thaønh töïu taâm töø chaân thaät, ñeå cho chuùng sinh tin nhaän lôøi mình noùi. Vì muoán thöïc haønh taâm xaû maø mong caàu taøi vaät coù lôïi cho chuùng sinh, coù theå chaáp nhaän taát caû nhöõng ñieàu khoå naõo. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Neáu coù söï meät moûi chaùn naûn thì ñoái vôùi caùc loaïi kinh saùch-kyû ngheä-ruoäng vöôøn-canh taùc-ngheà nghieäp kheùo leùo ôû theá gian, caùc nhaân duyeân mong caàu taøi lôïi seõ khoâng thu ñöôïc keát quaû gì. Vì vaäy neân ñoái vôùi caùc loaïi kinh saùch-kyõ ngheä... cuûa theá gian, khoâng coù gì meät moûi chaùn naûn. Vì coù theå chaáp nhaän cho neân coù naêng löïc bieát roõ nghóa lyù. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Kinh saùch theá gian laáy nghóa lyù laøm yù vò, neáu ngöôøi kheùo bieát nghóa lyù cuûa kinh saùch thì ñoái vôùi phaùp theá gian ñeàu coù theå thoâng suoát roõ raøng. Coù theå thoâng suoát roõ raøng thì coù naêng löïc daãn daét chuùng sinh ôû moïi trình ñoä thöôïng-trung-haï. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Neáu ngöôøi khoâng coù taøm quyù thì khoâng theå naøo laøm cho chuùng sinh ñöôïc hoan hyû. Vì laøm cho chuùng sinh ñöôïc hoan hyû, cho neân thöïc haønh taøm quyù. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Neáu khoâng coù theå chaáp nhaän thì khoâng thaønh töïu lôïi ích theá gian vaø xuaát theá gian, coù khaû naêng chaáp nhaän thì coù naêng löïc daãn daét taát caû chuùng sinh, laøm cho ñeàu ñöôïc hoan hyû. Taâm hoan hyû cho neân tin nhaän lôøi mình noùi. Vì tin nhaän cho neân chòu

khoù thöïc haønh phöông tieän maø truyeàn baù daãn daét. Daáy leân yù nieäm nhö vaäy: Neáu chuùng sinh cuùng döôøng Chö Phaät, thì coù ñöôïc nhieàu lôïi ích. Muoán khieán cho chuùng sinh phaùt taâm cuùng döôøng Chö Phaät, cho neân laäp töùc töï mình nhaát taâm cuùng döôøng ñoái vôùi Phaät vaø hình töôïng-xaù lôïi cuûa Phaät. Chuùng sinh tin nhaän thì thuaän theo hoïc hoûi ñeå cuùng döôøng ñoái vôùi Phaät gieo troàng nhaân duyeân cuûa trôøi ngöôøi, truù trong ba thöøa. Boà taùt nhö vaäy theo thöù töï thöïc haønh möôøi phaùp, thì coù naêng löïc thanh tònh ñeå söûa trò Sô ñòa. ----------

Phaåm 20: NIEÄM PHAÄT Boà taùt ôû ñòa thöù nhaát, suy xeùt taän cuøng nhöõng ñieàu ñaõ laøm, töï nhôø vaøo söùc maïnh cuûa thieän caên maø coù theå thaáy ñöôïc Chö Phaät vaø Boà taùt. Nhö vaäy laøm cho taâm mình phaûi thuaàn phuïc, heát söùc yeâu quyù ñaïo, nhö ñaõ nghe Boà taùt ñòa thöù nhaát thöïc haønh ñaày ñuû taát caû ñeán cuøng. Töï nhôø vaøo söùc maïnh cuûa thieän caên phöôùc ñöùc maø coù theå thaáy ñöôïc Chö Phaät hieän taïi khaép möôøi phöông, ñeàu ôû tröôùc maét mình. Hoûi: Chæ nhôø vaøo söùc maïnh cuûa thieän caên phöôùc ñöùc maø ñöôïc thaáy Chö Phaät, hay laø coøn coù phaùp naøo chaêng? Ñaùp:

Ñöùc Phaät vì Baït-ñaø-baø-la, Maø thuyeát veà Tam-muoäi quyù baùu naøy, Coù naêng löïc thaáy ñöôïc Chö Phaät. Baït-ñaø-baø-la laø Boà taùt taïi gia, luoân luoân thöïc haønh ñaàu ñaø, Ñöùc Phaät vì Boà taùt naøy thuyeát giaûng veà kinh Baùt chu Tam-muoäi. Baùt Chu Tam muoäi coù nghóa laø thaáy Chö Phaät hieän roõ ôû tröôùc maét. Boà taùt ñaït ñöôïc Tam muoäi voâ cuøng quyù baùu naøy, tuy chöa ñaït ñöôïc Thieân nhaõn- Thieân nhó maø coù theå thaáy ñöôïc Chö Phaät möôøi phöông, cuõng nghe ñöôïc kinh phaùp do Chö Phaät giaûng thuyeát. Hoûi: Tam muoäi naøy neân duøng phöông phaùp naøo ñeå coù theå ñaït ñöôïc? Ñaùp: Neân nghó ñeán heát thaûy chö Phaät, Hieän taïi ôû giöõa caùc ñaïi chuùng, Ñaày ñuû ba möôi hai töôùng toát, Taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm thaân. Ngöôøi tu haønh duøng Tam muoäi naøy nghó ñeán Chö Phaät coù ñuû ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm thanh tònh, caùc Tyø-kheo thaân caän coù chö Thieân cuùng döôøng, ñöôïc caùc ñaïi chuùng cung kính vaây quanh, chuyeân taâm nhôù nghó giöõ laáy hình töôùng cuûa Chö Phaät nhö vaäy. Laïi nghó ñeán Chö Phaät laø baäc coù Ñaïi nguyeän, thaønh töïu Ñaïi Bi maø khoâng ñoaïn tuyeät, ñaày ñuû Ñaïi töø heát söùc an laïc cho chuùng sinh, thöïc haønh Ñaïi hyû troïn veïn taát caû nguyeän caàu, thöïc haønh taâm xaû rôøi xa yeâu-gheùt maø khoâng rôøi boû chuùng sinh, thöïc haønh ôû phaïm vi cuûa Ñeá luoân luoân khoâng giaû doái, thöïc haønh ôû phaïm vi cuûa xaû töø saïch moïi veát baån tham keo, thöïc haønh ôû phaïm vi cuûa Thieän thì taâm tö vaéng laëng toát laønh, thöïc haønh ôû phaïm vi cuûa Tueä thì ñaït ñöôïc trí tueä vó ñaïi. Thöïc haønh ñaày ñuû Boá thí Ba-la-maät, laøm ngöôøi chuû Boá thí phaùp. Thöïc haønh ñaày ñuû Trì giôùi Ba-la-maät, laø giôùi haïnh thanh tònh. Thöïc haønh ñaày ñuû Nhaãn nhuïc Ba-la-maät, laø coù naêng löïc nhaãn naïi nhö maët ñaát. Thöïc haønh ñaày ñuû Tinh tieán Ba-la-maät, laø tinh tieán vöôït leân cao thaät tuyeät vôøi. Thöïc

haønh ñaày ñuû Thieàn ñònh Ba-la-maät, laø dieät saïch caùc chöôùng ngaïi cho ñònh. Thöïc haønh ñaày ñuû Trí tueä Ba-la-maät, laø phaù tan chöôùng ngaïi cho trí tueä. Töôùng xoaén oác ôû ngoùn tay-ngoùn chaân laø coù naêng löïc chuyeån phaùp luaân. Töôùng chaân ñöùng yeân laø an truù trong caùc phaùp. Töôùng maøng da moûng giöõa caùc ngoùn tay-ngoùn chaân laø dieät tröø caùc phieàn naõo. Töôùng baûy choã ñaày ñaën laø caùc coâng ñöùc troøn ñaày. Töôùng tay chaân meàm maïi laø thuyeát phaùp nhu hoøa. Töôùng ngoùn tay thon daøi laø suoát ñôøi tu taäp caùc

phaùp thieän dieäu. Töôùng goùt chaân roäng laø nhìn xa hoïc roäng. Töôùng thaân thaúng cao lôùn laø thuyeát veà ñaïo phaùp thaúng thaén roäng lôùn töôùng mu baøn chaân noåi cao-töôùng ñaàu caùc sôïi loâng cao vaø xoaùy troøn, laø luoân luoân laøm cho chuùng sinh truù trong phaùp vi dieäu nhaát. Töôùng baép ñuøi nhö nai chuùa Y-neâ thon thaû to daàn, töôùng caùnh tay daøi quaù ñaàu goái, töôùng caùnh tay nhö vaøng roøng thaúng taép, töôùng aâm maõ taøng laø coù kho taïng cuûa phaùp quyù baùu. Töôùng thaân maøu vaøng roøng laø coù voâ löôïng saéc thaân. Töôùng da mòn maøng vaø moûng laø thuyeát phaùp vi dieäu saâu xa. Töôùng moãi loã chaân loâng coù moät sôïi loâng, laø neâu roõ phaùp chæ cuøng moät töôùng. Töôùng loâng traéng daøi nhoû trang nghieâm khuoân maët, laø thích ngaém khuoân maët Ñöùc Phaät khoâng chaùn. Töôùng thaân treân nhö sö töû, laø nhö sö töû khoâng sôï haõi gì. Töôùng vai troøn vaø roäng, laø kheùo phaân bieät naêm aám. Töôùng döôùi naùch ñaày ñaën, laø ñaày ñuû thieän caên to lôùn. Töôùng caûm ñöôïc taát caû caùc vò, laø ñaày ñuû vò roãng rang vaéng laëng. Töôùng thaân vuoâng laø phaù tan caûnh giôùi sinh töû. Töôùng nhuïc keá, laø ñaàu chöa heà cuùi xuoáng phuïc tuïng ñieàu gì. Töôùng löôõi roäng maøu saéc nhö san hoâ chaân thaät coù theå töï che kín maët. Töôùng phaïm aâm laø töôùng cuûa thaân leân ñeán coõi Phaïm thieân. Töôùng goø maù sö töû-töôùng vai roäng laø coù naêng löïc phaù tan ngoaïi ñaïo. Töôùng raêng ñeàu ñaën laø thöïc haønh thieän haïnh thuaàn khieát saùng toû. Töôùng raêng baèng nhau laø taâm bình ñaúng ñoái vôùi taát caû chuùng sinh. Töôùng raêng daøy khít laø lìa xa moïi söï tham ñaém. Töôùng ñuû boán möôi chieác raêng laø ñaày ñuû boán möôi phaùp baát coïng. Töôùng maét trong xanh bieác laø taâm Töø nhìn chuùng sinh. Töôùng loâng mi Ngöu vöông-mi daøi khoâng roái, laø coù ñöôïc saéc töôùng hieám coù, thích gaëp maët khoâng chaùn. Duøng ba möôi hai töôùng naøy maø trang nghieâm thaân, taùm möôi veû ñeïp xen laãn vôùi nhau phaùt ra aùnh saùng röïc rôõ. Phöôùc ñöùc ñaày ñuû, uy löïc tuyeät traàn, danh tieáng truyeàn baù khaép nôi: Duøng höông cuûa Giôùi xoa öôùp thaân mình, phaùp theá gian khoâng laøm cho lay ñoäng, caùc phieàn naõo khoâng vaáy nhieãm ñöôïc, lôøi thoâ aùc khoâng laøm cho nhuoám baån. Ñaïo qua khaép nôi baèng caùc thaàn thoâng. Chö Phaät ñaày ñuû uy löïc maïnh meõ nhö vaäy, khoâng coù ai daùm ñoái khaùng. Duøng trí tueä thuyeát phaùp nhö sö töû gaàm vang töï taïi nhö yù. Duøng söùc maïnh tinh tieán phaù tan moïi taêm toái si meâ. Duøng aùnh saùng vó ñaïi chieáu roïi khaép trôøi ñaát. Trong nhöõng ñieàu hoûi-ñaùp thì Phaät laø baäc nhaát, khoâng coù ai cao hôn. Taát caû ñeàu ngöôùc leân chieâm ngöôõng, khoâng coù ai nhìn xuoáng. Luoân luoân duøng

taâm Töø quaùn saùt chuùng sinh. Nieäm nhö bieån roäng. Ñònh nhö nuùi Tu-di, nhaãn nhuïc nhö maët ñaát. Nuoâi lôùn theâm phöôùc ñöùc cuûa chuùng sinh ñaõ gieo troàng nhö laøn nöôùc töôùi thaám moïi nôi. Coù naêng löïc phaùt sinh söùc maïnh cuûa caùc thieän

caên cho chuùng sinh nhö laøn gioù toûa ra. Thaønh töïu chuùng sinh nhö löûa laøm cho moïi vaät chín muoài. Trí tueä voâ bieân gioáng nhö coõi hö khoâng. röôùi laøn möa ñaïi phaùp khaép nôi nhö vaàng maây daøy ñaëc roäng lôùn. Khoâng vaáy nhieãm theo phaùp theá gian gioáng nhö hoa sen. Coù naêng löïc phaù tan ngoaïi ñaïo taø sö gioáng nhö sö töû baét höôu. Coù naêng löïc naâng cao gaùnh naëng nhö voi chuùa maïnh meõ. Coù naêng löïc daãn daét ñaïi chuùng nhö traâu chuùa to lôùn. Quyeán thuoäc thanh tònh nhö chuyeån luaân Thaùnh vöông. Cao nhaát giöõa theá gian nhö Ñaïi Phaïm vöông. Ñaùng quyù troïng-ñaùng yeâu meán nhö vaàng traêng vaèng vaëc giöõa trôøi trong xanh. Chieáu saùng moïi nôi vaø coù naêng löïc toát chaùy gioáng nhö vaàng maët trôøi saùng choùi. Mang laïi nhaân duyeân an laïc cho caùc chuùng sinh, gioáng nhö ngöôøi cha nhaân haäu. Thöông xoùt chuùng sinh, tuøy thuaän chaêm soùc baûo veä gioáng nhö ngöôøi meï hieàn töø. Coâng haïnh thanh tònh nhö vaøng roøng coõi trôøi. Coù theá löïc to lôùn nhö Thieân Ñeá Thích. Chòu khoù laøm lôïi ích cho theá gian nhö ngöôøi ñöùng ñaàu baûo veä theá gian. Chöõa trò caên beänh phieàn naõo gioáng nhö baäc Y vöông. Cöùu giuùp moïi tai hoïa suy suïp gioáng nhö baø con thaân thích. Tích luõy caùc coâng ñöùc nhö kho taïng to lôùn. Giôùi cuûa Phaät voâ löôïng. Ñònh cuûa Phaät voâ bieân, Tueä cuûa Phaät khoâng theå noùi heát, giaûi thoaùt khoâng coù gì saùnh baèng. Giaûi thoaùt tri kieán khoâng coù gì coù theå saùnh baèng, ñoái vôùi taát caû moïi ñieàu thì Phaät laø cao nhaát khoâng coù ai saùnh ñöôïc. Phaät laø voâ thöôïng baäc nhaát trong taát caû theá gian, cho neân goïi laø ngöôøi baäc nhaát. Thaønh töïu. Ñaïi phaùp cho neân goïi laø baäc ñaïi nhaân. Nhö vaäy Boà taùt duøng töôùng cuûa baäc ñaïi nhaân nghó nhôù vaø quaùn töôûng Chö Phaät. Chö Phaät traûi qua voâ löôïng voâ bieân traêm ngaøn vaïn öùc ñôøi kieáp khoâng theå nghó baøn-khoâng theå tính ñeám, tu taäp coâng ñöùc, luoân luoân coá gaéng giöõ gìn nghieäp thaân mieäng yù. ÔÛ trong Quaù khöù-vò lai-hieän taïi thuaän theo töï nhieân noùi veà naêm phaùp taïng, ñoaïn tröø heát moïi nghi ngôø. Traû lôøi chaéc chaén traû lôøi roõ raøng, traû lôøi hoûi vaën traû lôøi gaùc laïi, ñoái vôùi boán loaïi hoûi-ñaùp khoâng coù gì sai laàm. Kheùo leùo noùi veà ba möôi baûy phaùp trôï ñaïo laø Caên-löïc-Giaùc-ñaïo-Nieäm xöù-Chaùnh caàn-Nhö yù. Coù naêng löïc kheùo leùo phaân bieät nhaân quaû cuûa Voâ minh-Haønh-Thöùc-Danh saéc-Luïc nhaäp-Xuùc-Thoï-AÙi-Thuû-Höõu-Sinh-Laõo töû. Ñoái vôùi Nhaõn saéc- Nhó thanh-Tyû höông-Thieät vò-Thaân xuùc-YÙ phaùp, khoâng coù gì heä thuoäc vöôùng maéc. Kheùo leùo thuyeát vaà chín boä kinh phaùp, ñoù laø Tu-ña-la, Kyø daï, Thoï kyù, Giaø-ñaø, Öu-ñaø-na, Ni-ñaø-na, Y-ñeá-muïc-ña. Tyø Phaät löôïc- Vò taèng höõu. Khoâng bò chi phoái bôûi caùc söû phieàn naõo laø tham duïc, saân haän, möôøi, kieâu, maïn, thaân kieán, bieân kieán, taø kieán, kieán thuû, giôùi thuû vaø nghi. Khoâng bò söï laán aùt cuûa caùc phieàn naõo laø khoâng coù nieàm tin, khoâng

coù taøm quyù, duïc nònh quanh co, ñuøa côït xuùi giuïc, phoùng tuùng giaûi ñaõi, thuïy mieân, saân haän, keo kieät, ganh tî. Bieát roõ veà thaáy khoå-ñoaïn Taäp-chöùng Dieät-tu ñaïo. Nhöõng ñieàu caàn boû ñaõ boû heát, nhöõng ñieàu caàn thaáy ñaõ thaáy roài, vieäc laøm ñaõ laøm xong, phaù heát moïi giaëc thuø, ñaày ñuû caùc haïnh nguyeän, laø baäc toân quyù giöõa theá gian, laø ngöôøi cha cuûa theá gian, laø vò vua giöõa theá gian, laø baäc xuaát hieän kheùo leùo-ra ñi kheùo leùo, taâm yù kheùo leùo-vaéng laëng kheùo leùo-thanh tònh kheùo leùo-giaûi thoaùt tuyeät vôøi. An truù ôû trong voâ löôïng voâ bieân theá gian nhieàu nhö caùt soâng Haèng khaép möôøi phöông, nhö hieän roõ ôû tröôùc maét cuûa Boà taùt. Laïi neân duøng taùm möôi veû ñeïp ñeå nghó nhôù vaø quaùn töôûng Chö Phaät. Maøu moùng chaân-tay ñoû töôi laø thöïc haønh phaùp thanh tònh roõ raøng. Moùng chaân-tay goà leân maø laïi to, laø sinh vaøo nhaø thuoäc doøng hoï lôùn. Maøu moùng chaân-tay saùng boùng, laø raát yeâu thöông chuùng sinh. Ngoùn tay troøn vaø thon daøi, laø coâng haïnh saâu xa. Thòt treân ngoùn tay ñaày ñaën, laø thieän caên ñaày ñuû. Ngoùn tay theo thöù töï maø daøi vaø thaúng, laø theo thöù töï quy taäp caùc phaùp cuûa Chö Phaät. Gaân maïch khoâng hieän roõ, laø khoâng che ñaäy nhöõng haønh nghieäp cuûa thaân mieäng yù. Maïch maùu khoâng keát thaønh thoâ keäch, laø phaù tröø moïi kieát söû phieàn naõo. Maét caù chaân baèng phaúng khoâng hieän roõ, laø khoâng che giaáu phaùp taïng, chaân khoâng cong queïo, laø vöôït qua moïi taø ma ngoaïi ñaïo. Ñi nhö sö töû, laø sö töû giöõa loaøi ngöôøi. Ñi nhö voi chuùa, laø voi chuùa giöõa loaøi ngöôøi. Ñi nhö ngoãng chuùa, laø bay cao nhö chim Hoàng. Ñi nhö traâu chuùa, laø ñòa vò toân quyù nhaát giöõa loaøi ngöôøi. Luùc ñi xoay veà phía phaûi, laø kheùo noùi chaùnh ñaïo. Thaân ñi thaúng khoâng cong xuoáng, laø taâm khoâng quanh co. thaân vöõng chaéc maø thaúng thaén, laø ca ngôïi giôùi haïnh kieân coá. Thaân lôùn daàn theo thöù töï, laø noùi phaùp theo thöù töï. Caùc phaàn thaân theå lôùn maø ñoan nghieâm, laø coù naêng löïc kheùo leùo giaûi thích veà coâng ñöùc vi dieäu to lôùn. Thaân töôùng ñaày ñuû, laø ñaày ñuû caùc phaùp. Böôùc chaân caùch nhau ñeàu ñaën, laø taâm bình ñaúng ñoái vôùi chuùng sinh. Thaân theå trong saùng thuaàn khieát, laø ba nghieäp thanh tònh. Da seû thaân mình mòn maøng meàm maïi, laø taâm taùnh dòu daøng töï nhieân. Thaân theå khoâng dính buïi baëm, laø kheùo leùo nhaän thöùc xa rôøi caáu tröôïc. Thaân khoâng co laïi, laø taâm luoân luoân khoâng maát. Thaân khoâng coù haïn löôïng, laø thieän caên voâ löôïng. Da thòt caêng troøn ñaày ñaën, laø vónh ñoaïn döùt thaân ñôøi sau. Caùc boä phaän treân thaân theå roõ raøng, laø kheùo leùo noùi roõ raøng thöù töï cuûa möôøi hai nhaân duyeân. Maøu saéc treân thaân khoâng môø toái, laø söï thaáy bieát khoâng môø toái. Buïng troøn vaø ñaày ñaën, laø ñeä töû ñaày ñuû coâng haïnh. Buïng saïch vaø töôi saùng, laø coù naêng löïc kheùo leùo bieát roõ raøng tai hoïa sai laàm cuûa sinh töû. Buïng khoâng nhoâ cao ra ngoaøi, laø phaù tröø taâm lyù kieâu

maïn. Buïng baèng phaúng khoâng hieän roõ, laø thuyeát phaùp bình ñaúng. Roán troøn maø saâu laø thoâng suoát caùc phaùp raát saâu xa. Neáp roán xoay veà phía phaûi, laø ñeä töû thuaän theo giaùo phaùp. Toaøn thaân ñoan nghieâm, laø ñeä töû hoaøn toaøn thanh tònh. Oai nghi trong saùng thuaàn khieát, laø taâm thanh tònh khoâng gì saùnh ñöôïc. Thaân khoâng coù noát ruoài, laø phaùp aán khoâng toái taêm. Tay meàm hôn luïa Ñaây-la, laø ngöôøi ñöôïc giaùo hoùa caûm thaáy theå nheï nhaøng nhö maûy loâng. Ñöôøng chæ tay saâu laø oai nghi raát caån thaän kyû caøng. Ñöôøng chæ tay daøi, laø quaùn saùt ngöôøi tieáp nhaän giaùo phaùp toân thôø laâu daøi veà sau. Ñöôøng chæ tay töôi saùng, laø rôøi boû tình thaân aùi ích kyû ñöôïc ích lôïi cuûa ñaïo quaû vó ñaïi. Dieän maïo khoâng daøi, laø keát giôùi coù khai thoâng. Moâi ñoû nhö quaû Taàn-baø, laø troâng thaáy taát caû theá gian. Löôõi meàm maø mòn, laø tröôùc tieân duøng lôøi dòu daøng hoùa ñoä taát caû chuùng sinh. Löôõi moûng maø roäng, laø coâng ñöùc saâu daøy thuaàn khieát. Löôõi ñoû nhö nhuoäm hoàng, laø taâm phaøm phu khoù hieåu Phaät phaùp thì laøm cho hieåu roõ. Tieáng noùi nhö saám ñoäng, laø khoâng sôï gì tieáng saám. Tieáng noùi haøi hoøa dòu daøng, laø thuyeát phaùp nhu hoøa meàm maïi. Boán raêng cöûa troøn vaø thaúng, laø to vôùi ñaïo thaúng thaén. Boán raêng cöûa ñeàu saéc beùn, laø ñoä cho ngöôøi lôïi caên. Boán raêng cöûa traéng saùng, laø thanh tònh trong saùng baäc nhaát. Boán raêng cöûa ñeàu ñaën nhö nhau, laø an truù trong giôùi bình ñaúng. Raêng nhoû daàn theo thöù töï, laø theo thöù töï thuyeát veà phaùp boán ñeá. Soáng muõi goà leân cao vaø thaúng, laø an truù trong nuùi cao cuûa trí tueä. Trong loã muõi thanh tònh, laø ñeä töû trong saùng toát laønh. Maét to maø daøi, laø tueä cao xa roäng lôùn. Loâng mi khoâng thöa thôùt, laø deã daøng tieáp nhaän chuùng sinh. Troøng maét ñen-traéng roõ raøng töôi saùng nhö caùnh hoa sen xanh, laø taát caû trôøi ngöôøi-theå nöõ vì thích ñoâi maét maø leã laïy cung kính. Chaân maøy cao maø daøi, laø danh tieáng löu truyeàn khaép nôi. Loâng maøy saùng boùng, laø kheùo leùo bieát caùch meàm moûng. Vaønh tai baèng nhau, laø ngöôøi nghe phaùp bình ñaúng nhö nhau. Loã tai khoâng hö hoaïi, laø ñoä chuùng sinh baèng taâm baát hoaïi. Vaàng traùn baèng phaúng maø ñeïp, laø kheùo leùo lìa xa nhöõng kieán chaáp. Vaàng traùn roäng khoâng coù neáp ngaên, laø phaù tan taát caû ngoaïi ñaïo. Phaàn ñaàu ñaày ñuû hoaøn thieän, laø deã daøng ñaày ñuû haïnh nguyeän vó ñaïi. Maøu toùc nhö ong maät ñen tuyeàn, laø chuyeån ñoåi naêm thöù duïc laïc. Toùc daøy maø sôïi maûnh, laø kieát söû ñaõ heát. Toùc ñeïp vaø meàm maïi, laø trí tueä saéc beùn meàm maïi coù naêng löïc bieát roõ phaùp vò. Toùc khoâng roái boàng loän xoän, laø lôøi noùi luoân luoân khoâng roái loaïn. Toùc möôùt maø saùng boùng, laø luoân luoân khoâng coù lôøi noùi thoâ thieån. Toùc coù höông thôm, laø duøng höông hoa cuûa baûy giaùc yù tuøy theo söï thích hôïp maø caûm hoùa daãn daét. Trong toùc coù chöõ Ñöùc-chöõ An-chöõ Hyû, giöõa loøng baøn tay-baøn chaân cuõng coù chöõ Ñöùc-chöõ An-chöõ Hyû. Boà taùt neân nghó ñeán chö

Phaät nhö vaäy. Chö Phaät an toïa treân toøa sö töû, ôû giöõa ñaïi chuùng thuyeát giaûng veà chaùnh phaùp. Toøa sö töû duøng löu ly vaø caùc thöù baùu laøm chaân, duøng san hoâ tònh khieát vaø traân chaâu ñoû tuyeät vôøi ñeå laøm gheá döïa, vaøng

roøng daùt moûng laøm maøn che, caùc loaïi vaûi voùc coõi trôøi meàm maïi trôn boùng duøng laøm vaät traûi gheá ngoài. Coù con sö töû quyù baùu duøng vaøng roøng laøm thaân, hoå phaùch laøm maét, xa cöø laøm ñuoâi, san hoâ laøm löôõi, kim cang traéng laøm boán raêng nanh, baïc traéng tinh khieát laøm bôøm loâng, loâng vaø bôøm daøi roäng. Toøa ngoài ñaày ñuû ñaët treân löng boán con sö töû nhö vaäy. Ngaø cuûa voi chuùa to lôùn duøng laøm gheá töïa, chaân gheá töïa aáy ñöôïc laøm thaønh töø caùc vaät baùu. Ñöùc Phaät an toïa treân toøa sö töû, ñöôïc chö Thieân-Long thaàn, daï-xoa, caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laâu-na, Ma-haàu-la-giaø cuøng leã laïy cung kính. Chö Phaät an toïa treân toøa sö töû nhö vaäy, khoaùc y Kieät-chi-neâ-hoaøn Taêng, khoâng cao khoâng thaáp che phuû ba phaàn thaân, vaán quanh teà chænh. Mang ca sa nhaït maøu, soá ñieàu roõ raøng, khoâng cao khoâng thaáp cuõng khoâng so le, Ñöùc Phaät an toïa giöõa taùm boä Ñaïi Thaùnh chuùng trang nghieâm vaø toaøn theå trôøi-ngöôøi trong phaùp hoäi, loaøi roàng vaø chim caùnh vaøng cuøng ñeán nghe phaùp vaø taâm khoâng coøn saân haän vôùi nhau. Heát thaûy ñaïi chuùng vôùi taâm taøm quyù saâu saéc, cung kính quyù troïng ñoái vôùi Ñöùc Phaät, ñeàu chung loøng nhaát taâm nghe nhöõng ñieàu Ñöùc Phaät thuyeát giaûng, thoï trì tö duy vaø thöïc haønh ñuùng nhö giaùo phaùp Ngaøi ñaõ daïy. Nhôø chuyeân taâm nghe nhaän maø taâm ñöôïc thanh tònh, cho neân coù naêng löïc ngaên chaën nhöõng kieát söû phieàn naõo. Taát caû ñaïi chuùng chieâm ngöôõng Nhö Lai khoâng coøn coù gì thoûa maõn, loâng toùc ñeàu döïng ñöùng vôùi taâm nieäm tha thieát maø tuoân traøo nöôùc maét, hoaëc laø coù taâm nieäm voâ cuøng hoan hyû. Coù nhöõng taâm caûm nhö vaäy, thì bieát raèng taâm tö ngöôøi aáy ñöôïc thanh tònh vaéng laëng raát saâu xa nhö tieán vaøo thieàn ñònh, khoâng coøn yeâu-gheùt gì nöõa, taâm khoâng coøn duyeân gì khaùc, coù töôùng Ñaïi Bi thöông xoùt chuùng sinh, muoán cöùu giuùp ta, taâm khoâng dua nònh quanh co, thanh tònh vaéng laëng phaân bieät roõ raøng toát xaáu, coù chí nguyeän nguyeän to lôùn khoâng aån chìm-khoâng co laïi, khoâng cao-khoâng thaáp… Ñöùc Phaät ñeàu nhìn thaáy moïi taâm nieäm phaùt sinh nhö vaäy trong Ñaïi chuùng hieän taïi. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp deã hieåu deã saùng toû, thích nghe maõi khoâng chaùn. AÂm thanh saâu laéng khoâng rôøi raïc, dòu daøng nghe eâm tai, töø roán maø phaùt ra, ñöa leân coå hoïng-cuoáng löôõi-muõi-treân traùn roài ñeán raêng-moâi, hôi thôû daâng leân laøm thay ñoåi phaùt thaønh caâu noùi dòu daøng nghe aâm tai. AÂm thanh phaùt ra nhö vaàng maây daøy ñaëc, nhö tieáng saám vang voïng, nhö gioù cuoán soùng traøo giöõa bieån roäng, nhö aâm thanh cuûa Ñaïi phaïm Thieân

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 266

daãn daét coù theå hoùa ñoä chuùng sinh. Xa rôøi maøy-maét vaø moâi maø coù theå noùi phaùp quôû traùch. Lôøi noùi khoâng thieáu soùt cuõng khoâng röôøm raø laém. Nhöõng gì ñaõ noùi ra thì khoâng nghi ngôø gì, noùi nhaát ñònh phaûi coù lôïi ích. Khoâng coù lôøi löøa doái vaø lôøi coù theå phaù boû… xa rôøi nhöõng loãi nhö vaäy, gaàn xa nghe nhö nhau. Khoâng khaùc. Boán loaïi vaán naïn thì tuøy yù luoân luoân giaûi ñaùp, khai thò veà boán Ñeá khieán cho ñaït ñöôïc boán Quaû, kieán laäp nghóa lyù veà ñaàu moái keát caáu cuûa nhaân duyeân, ngoân ngöõ pheùp taéc thaûy ñaày

ñuû. Caùc loaïi ñaõ noùi thì nghóa lyù cuûa söï vieäc deã daøng hieåu roõ. Lôøi ñaõ noùi ra roõ raøng khoâng coù gì aån giaáu quanh co. Lôøi noùi khoâng nhanh quaù cuõng khoâng chaäm quaù, tröôùc sau töông xöùng khoâng coù ai coù theå chaát vaán ñöôïc. Duøng lôøi noùi nhö vaäy ñeå giaûng giaûi roõ giaùo phaùp, ñaàu-giöõa vaø cuoái hôïp vôùi thieän, ñeàu coù yù nghóa-coù lôïi ích, chæ coù phaùp laø ñaày ñuû, coù naêng löïc laøm cho chuùng sinh caûm ñöôïc quaû baùo cuûa ñôøi hieän taïi. Khoâng coù thôøi gian coù theå ñöôïc thöôûng thöùc ñeå luoân luoân thoûa maõn öôùc nguyeän cuûa mình, ngöôøi coù trí tueä tuyeät vôøi heát söùc nhôø vaøo noäi taâm coù theå bieát roõ. Phaùp cuûa Ñöùc Phaät ñaõ thuyeát, coù naêng löïc daäp taét löûa döõ ba ñoäc cuûa chuùng sinh, coù naêng löïc loaïi tröø taát caû toäi loãi cuûa thaân mieäng yù, coù naêng löïc kheùo leùo khai thò veà giôùi-ñònh-tueä phaåm. Ñaàu tieân duøng danh töï, sau môùi laøm cho bieát nghóa lyù maø sinh taâm hoan hyû, töø hoan hyû phaùt sinh nieàm vui, töø nieàm vui phaùt sinh ñònh löïc, töø ñònh löïc phaùt sinh trí tueä nhö thaät, töø trí tueä nhö thaät phaùt sinh chaùn ngaùn lìa boû, töø chaùn ngaùn lìa boû maø dieät töø kieát söû, dieät töø kieát söû cho neân ñöôïc giaûi thoaùt. Nhö vaäy luoân luoân laøm cho thöïc haønh phaùp naøy theo thöù töï, coù naêng löïc kheùo leùo khai thò veà boán phaïm vi cuûa Ñeá-xaû-Dieät-Tueä, coù naêng löïc chæ baøy cho chuùng sinh khieán ñaày ñuû saùu phaùp Ba-la-maät laø Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh tieán, Thieàn ñònh vaø Trí tueä. Coù naêng löïc laøm cho chuùng sinh laàn löôït ñeán ñöôïc Hyû ñòa-Tònh ñòa-Minh ñòa-Dieäm ñòa-Nan thaéng-Hieän tieàn-Thaâm vieãn-Baát ñoäng-Thieän tueä vaø phaùp vaân ñòa. Coù naêng löïc phaân bieät roõ raøng veà Thanh vaên thöøa, Bích-chi-Phaät thöøa vaø Ñaïi thöøa. Coù naêng löïc khieán chöùng ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn. Coù naêng löïc khieán cho thaønh töïu taát caû moïi nieäm vui söôùng giaøu coù trong coõi ngöôøi-trôøi. Ñoù laø taát caû caùc kho taïng coâng ñöùc lôïi ích baäc nhaát. Nhö vaäy chaùnh taâm nhôù nghó Chö Phaät, ôû nôi vaéng laëng thanh tònh loaïi tröø tham duïc, saân haän, nguû nghæ, nghi ngôø, hoái tieác, ñuøa côït voâ ích maø chuyeân chuù taâm nieäm khoâng sinh ra chöôùng ngaïi laøm cho taâm maát ñi ñònh löïc. Duøng taâm nhö vaäy chuyeân chuù nghó ñeán Chö Phaät. Neáu taâm chìm xuoáng thì phaûi keùo leân, neáu taâm taùn loaïn thì phaûi thaâu nhieáp. Ñoàng

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 267

thôøi thaáy Ñaïi chuùng thöôøng xuyeân nhö hieän ôû tröôùc maét. Luùc chöa nhaäp ñònh thì luoân luoân thuaän theo söï vieäc maø ca ngôïi veà töôùng toát vaø veû ñeïp cuûa Ñöùc Phaät. Duøng keä ca ngôïi Ñöùc Phaät khieán cho taâm luyeän taäp thuaàn thuïc. Keä noùi nhö vaäy.

Caùc töôùng toát cuûa Ñöùc Phaät Theá toân,
Nhaân duyeân cuûa nghieäp naøo caûm ñöôïc?
Con duøng töôùng toát vaø haïnh nguyeän,
Ca ngôïi höôùng veà baäc ñaïi Thaùnh.
Töôùng chaân coù voøng troøn ngaøn tia,

Haïnh boá thí quyeán thuoäc thanh tònh,
Nhôø vaøo nhaân duyeân toát ñeïp naøy,
Caûm ñöôïc chuùng Thaùnh hieàn vaây quanh.
Töôùng baøn chaân an truù vöõng chaéc,
Tieáp nhaän thieän phaùp giöõ khoâng maát,
Vì vaäy cho neân caùc quaân ma,
Khoâng coù naêng löïc huûy hoaïi ñöôïc,
Maøng löôùi giöõa caùc ngoùn tay-chaân,
Töôùng thaân coù saéc maøu vaøng tía,
Nhôø kheùo leùo thöïc haønh nhieáp phaùp,
Ñaïi chuùng töï nhieân ñeàu quy phuïc.
Tay vaø chaân voâ cuøng meàm maïi,
Töôùng baûy choã treân thaân ñaày ñaën,
Boá thí thöùc aên theo yù ngöôøi,
Caûm ñöôïc nhieàu cuùng döôøng töï nhieân.
Ngoùn tay daøi-goùt chaân baèng roäng,
Töôùng thaân cao lôùn vaø ngay thaúng,
Voán xa lìa nhaân duyeân saùt sinh,
Caûm ñöôïc thoï maïng nhieàu ñôøi kieáp.
Ñaàu loâng xoay troøn höôùng beân phaûi,
Töôùng mu baøn chaân goà leân cao,
Thöôøng tinh tieán laøm nhöõng ñieàu thieän,
Cho neân caûm ñöôïc phaùp baát thoái.
Töôùng baép ñuøi nai chuùa Y-neâ,
Thöôøng öa thích ñoïc tuïng kinh phaùp,
Nhôø giaûng giaûi cho ngöôøi khaùc hieåu,
Nhanh choùng ñaït ñöôïc ñaïo voâ thöôïng,
Caùnh tay daøi xuoáng quaù ñaàu goái,
Taát caû ñoà vaät mình coù ñöôïc,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 268

Ngöôøi caàu xin cho khoâng tieác nuoái,
Tuøy yù caûm hoùa daãn daét ngöôøi.
AÂm maõ taøng tích tröõ coâng ñöùc,
Voán kheùo hoøa hôïp söï ly tan,
Caûm ñöôïc chuùng trôøi-ngöôøi ñoâng ñuû,
Tueä nhaõn thanh tònh ñeàu laø con.
Laøn da moûng aùnh vaøng saùng choùi,
Boá thí nhaø cöûa-aùo quaàn ñeïp,
Cho neân caûm ñöôïc nhieàu y phuïc,

Vaø laàu ñaøi thanh tònh tuyeät vôøi.
Moãi loã chaân loâng moät sôïi loâng,
Loâng traéng daøi nhoû giöõa chaëng maøy,
Thöôøng laøm ngöôøi che chôû cao nhaát,
Cho neân toân quyù nhaát ba coõi.
Phaàn thaân treân nhö thaân sö töû,
Hai vai troøn tròa maø ñaày ñaën,
Thöôøng thöïc haønh lôøi noùi nhaân aùi,
Khoâng coù ai traùi lôøi choáng ñoái.
Töôùng naùch ñaày ñaën-bieát muøi vò,
Boá thí thuoác thang giuùp ngöôøi beänh,
Trôøi-ngöôøi ñeàu toân kính quyù troïng,
Thaân khoâng coù nhöõng beänh taät gì.
Töôùng thaân troøn tròa vaø nhuïc keá,
Phöôùc Boá thí vôùi taâm vui veû,
Khuyeân nhuû caûm hoùa ngöôøi ngang böôùng,
Baäc Phaùp vöông töï taïi trong phaùp.
AÂm thanh nhö Ca-laêng-taàn-giaø,
Löôõi roäng meàm-tieáng nhö Phaïm thieân,
Lôøi noùi thöôøng dòu daøng chaân thaät,
Caûm ñöôïc taùm aâm baäc Ñaïi Thaùnh.
Tröôùc heát phaûi suy nghó chính xaùc,
Sau noùi ra chaén chaén coù thaät,
Cho neân caûm ñöôïc töôùng sö töû,
Ngöôøi thaáy ñeàu sinh taâm tin phuïc.
Töôùng raêng traéng-ñeàu vaø daøy khít,
Tröôùc laø ngöôøi ñaõ töøng cuùng döôøng,
Veà sau thöôøng khoâng sinh ngaïo maïn,
Caûm ñöôïc taâm quyeán thuoäc hoøa ñoàng,
SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 9 269

Treân-döôùi ñuû boán möôi chieác raêng,
Daøy khít khoâng thöa thôùt hôû hang,
Vì khoâng gieøm pha-khoâng noùi doái,
Caûm ñöôïc ñoà chuùng khoâng phaù noåi.
Troøng maét ñen-traéng thaät roõ raøng,
Töôùng loâng mi nhö mi traâu chuùa,
Voán laø taâm töø nhìn haøi hoøa,
Ngöôøi thaáy khoâng bao giôø thoûa maõn.
Tuy laø baäc Chuyeån luaân Thaùnh vöông,

Maãu möïc ñöùng ñaàu boán theá giôùi,
Coù ñaày ñuû nhöõng töôùng toát naøy,
Nhöng aùnh saùng khoâng baèng Ñöùc Phaät.
Con ñaõ noùi heát lôøi ca ngôïi,
Ñoái vôùi coâng ñöùc nhöõng töôùng toát,
Nguyeän laøm cho taát caû moïi ngöôøi,
Taâm thanh tònh luoân luoân an laïc!
Boà taùt laïi thuaän theo duøng taùm möôi veû ñeïp ñeå nghó ñeán Chö Phaät,
Keä noùi nhö vaäy:
Chö Phaät coù taùm möôi veû ñeïp,
Toát laønh vi dieäu trang nghieâm thaân,
Taát caû moïi ngöôøi neân hoan hyû,
Nhaát taâm laéng nghe toâi noùi roõ!
Ngoùn tay Ñöùc Theá Toân thon troøn,
Moùng tay coù maøu saéc hoàng tía,
Goà cao coù thaém töôi saùng boùng,
Taát caû khoâng coù gì nghó ñöôïc.
Ñaàu goái baèng-maét caù khoâng loä,
Hai chaân khoâng coù gì cong queo,
Böôùc ñi gioáng nhö sö töû chuùa,
Oai nghi nhìn khoâng ai saùnh ñöôïc.
Luùc ñi thaân xoay veà beân phaûi,
An laønh coù hình daùng thanh nhaõ,
Thaân theå vuoâng vöùc theo thöù töï,
Ñoan nghieâm ñaùng yeâu quyù öa thích.
Thaân raén chaéc vaø raát meàm maïi,
Töøng phaàn thaân theå thaät roõ raøng,
Luùc ñi khoâng uoán eùo nghieâng ngaõ,
Taát caû caùc caên ñeàu ñaày ñuû. Da thòt thaân theå raát mòn maøng, Töôi saùng vaø voâ cuøng thanh tònh, Thaân hình raát ñoan nghieâm thanh nhaõ, Khoâng coù nôi naøo coù theå cheâ. Buïng troøn tròa khoâng noåi leân cao, Roán saâu maø khoâng thaáy coù loã, Neáp roán xoay veà phía beân phaûi, Oai nghi töï taïi thaät thanh tònh. Thaân khoâng coù moät noát ruoài naøo, Tay chaân raát meàm maïi mòn maøng Vaân tay saâu ñaäm maø laïi daøi, Nhoû vaø thaúng coù maøu töôi thaém. Löôõi moûng roäng-khuoân maët khoâng daøi, Raêng traéng muoát troøn nhoû saéc beùn, Moâi ñoû thaém maøu quaû Taàn-baø, AÂm thanh saâu nhö chim hoàng chuùa, Soáng muõi cao-maét saùng trong xanh, Loâng mi daøi maø khoâng roái loaïn, Chaëng maøy cao vaø loâng meàm maïi, Ñaàu thaúng taép khoâng heà cong queo. Loâng maøy baèng nhau maø ñeàu ñaën, Kheùo leùo bieát loãi laàm caùc phaùp, Loâng maøy coù maøu saéc

töôi saùng, Kheùo leùo ñoä chuùng sinh thuaàn thuïc. Vaønh tai ñaày-daøi maø baèng nhau, Khoâng hö hoaïi thaät laø ñaùng yeâu, Traùn roäng maø baèng phaúng ngay ngaén, Töôùng phaàn ñaàu thaûy ñeàu ñaày ñuû. Laøn toùc mòn maø khoâng heà roái, Maøu saéc nhö ong chuùa ñen tuyeàn, Thanh tònh maø thôm tho tinh khieát, Trong toùc coù ba töôùng toát laønh. Ñaây goïi laø taùm möôi veû ñeïp, duøng taùm möôi veû ñeïp naøy xen laãn nhau ñeå trang nghieâm cho ba möôi hai töôùng toát. Neáu ngöôøi naøo khoâng nghó ñeán ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp ñeå ca ngôïi thaân Phaät, vaäy thì maõi maõi maát ñi nhaân duyeân lôïi laïc cuûa ñôøi naøy vaø ñôøi sau.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.